

Nummer: 2859
Titel: Personbefordring med mindre køretøjer
Kort titel: Bef. køretøjer
Status: GOD
Godkendelsesperiode: 14-12-2018 og fremefter

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Personbefordring i mindre køretøjer omfatter personbefordring i køretøjer, der er indrettet til befordring af indtil 9 personer, føreren medregnet, og i mindre busser med plads til op til 16 passagerer. Busserne kan være nedstolede til anvendelse som befordring af kørestolsbrugere.

Inden for jobområdet beskæftiges chauffører, selvstændige vognmænd, administrative medarbejdere og mellemledere, der f.eks. varetager opgaver som drifts- og kørselsledere.

Chaufførernes opgaver består i at befordre passagerne sikkert frem til bestemmelsesstedet under hensyntagen til de særlige udfordringer, de enkelte passagerer måtte have.

Personbefordringen kan defineres i følgende to kategorier:

- Erhvervsmæssig persontransport
- Ikke erhvervsmæssig persontransport, f.eks. med en institutions egne køretøjer.

I lovgivningen skelnes mellem følgende tre typer af erhvervsmæssig persontransport:

- Kørsel for en offentlig myndighed, som myndigheden udfører i medfør af lov, herunder:
 - Sygetransport
 - Offentlig servicetrafik/flextrafik
- Taxikørsel
- Limousinekørsel

Langt hovedparten af de personbiler, der udfører erhvervsmæssig persontransport, udfører taxikørsel. Ultimo 2017 var der udstedt 4.055 taxitilladelser, 1.071 sygetransporttilladelser, 379 limousinetilladelser og 3.987 OST-tilladelser.

Taxikørsel og limousinekørsel foretages i personbiler, der er indrettet til befordring af indtil 9 personer, føreren medregnet. Sygetransport og offentlig servicetrafik foretages både i køretøjer, der er indrettet til befordring af indtil 9 personer, føreren medregnet, og i mindre busser med plads til op til 16 passagerer.

For de tre typer af erhvervsmæssig persontransport (taxikørsel, limousinekørsel og kørsel for en offentlig myndighed, som myndigheden udfører i medfør af lov) findes der et fælles sæt af regler. Derudover gælder en række særlige regler for hver kørselstype.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Taxikørsel udføres af personligt ejede virksomheder, eller selskaber, med en eller flere bevillinger. Virksomhederne er samlet under et fælles landsdækkende kørselskontor.

Limousinekørsel udføres typisk af personligt ejede virksomheder, som udfører bestillingskørsel.

Sygetransport udføres af personligt ejede virksomheder, aktieselskaber og anpartsselskaber samt offentlige myndigheder.

Offentlig servicetrafik/flextrafik udføres f.eks. af taxi- og busvognmandsvirksomheder, redningsvirksomheder, andre specialiserede virksomheder og af offentlige institutioner, f.eks. plejehjem der har egne køretøjer.

Taxibranchen er som følge af den nye lovgivning under forandring. Tilladelser til at drive taxivirksomhed og kørselskontorer er nu landsdækkende. En konsekvens af dette vil sandsynligvis være, at man i fremtiden vil se færre men større landsdækkende virksomheder, drevet i selskabsform.

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

Befordring af personer med taxi og offentlig servicetrafik/flextrafik beskæftiger alene inden for taxivirksomhederne flere end 12.000 personer (jf. PÅ VEJ. Dansk Taxi Råd, januar 2010). Hertil kommer medarbejdere i virksomheder, der udelukkende arbejder inden for offentlig servicetrafik/flextrafik, samt medarbejdere der er ansat på offentlige institutioner, og som udfører persontransporter.

Inden for jobområdet beskæftiges der:

- chauffører med primært operative opgaver
- chauffører, der desuden varetager administrative opgaver
- selvstændige vognmænd, der også fungerer som chauffører
- medarbejdere, der varetager administrative opgaver
- mellemledere, der f.eks. varetager opgaver som drifts- og kørselsledere CC

Nogle af chaufførerne inden for taxiområdet udfører udelukkende almindelig taxikørsel, men der er stadig flere chauffører, der er beskæftiget med en kombination af taxikørsel, sygetransport og offentlig servicetrafik/flextrafik. Endelig er der chauffører, der udover taxikørsel også udfører limousinekørsel.

Andre chauffører arbejder udelukkende eller primært med sygetransport eller offentlig servicetrafik/flextrafik.

Opgaverne i relation til personbefordring i mindre køretøjer udføres af medarbejdere, der har opnået kompetencen gennem en kombination af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og/eller erhvervsuddannelser samt oplæring i virksomheden.

Nogle af chaufførerne er fastansatte, men der er også løst ansatte chauffører, hvilket ikke mindst er tilfældet inden for taxiområdet.

Der er en overvægt af mænd inden for jobområdet, men der ansættes stadig flere kvinder.

Chaufførerne skal have formelle og reelle kompetencer til at føre og betjene de køretøjer, de anvender i arbejdet. De arbejder i et miljø med mange forskelligartede distraktionsfaktorer, som både kan have sin oprindelse internt i køretøjerne i forhold til kunder og brugere, og i den omgivende trafik. Chaufføren skal

under disse forhold kunne koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at være til skade for kunder/brugere, køretøjet og sig selv.

Mellemledere – herunder f.eks. kørselsledere – bliver ofte rekrutteret blandt chauffører, som har erhvervet sig praktiske og teoretiske kompetencer til at udføre disse arbejdsopgaver.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet fastlægger krav til erhvervelse af kørekort i relation til de forskellige køretøjer, der anvendes inden for jobområdet.

Trafik-, Bygnings- og Boligstyrelsen stiller krav om, at taxi-, limousine- og sygetransportchauffører, samt chauffører i flextrafikken skal gennemføre og bestå en kvalifikationsprøve, samt opfylde visse helbreds- og vandelskrav, før de kan opnå tilladelse til at arbejde som chauffører.

Udførelse af chaufføropgaver inden for offentlig servicetrafik/flextrafik stiller nogle særlige kompetencekrav til medarbejderne, bl.a. viden om lovgrundlaget for offentlig servicetrafik og om passagerernes forskellige handicap og sygdomme. Chaufførerne skal desuden kunne agere hensigtsmæssigt ved sygdom blandt passagererne og i tilfælde af færdselsuheld og ulykker. Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden kunne betjene disse køretøjers specielle udstyr sikkerhedsmæssig korrekt.

De fleste trafikselskaber kræver af de chauffører, der arbejder inden for offentlig servicetrafik/flextrafik, at de har deltaget i følgende to arbejdsmarkedsuddannelser: Introduktion til offentlig servicetrafik og Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer. Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden deltage i arbejdsmarkedsuddannelsen Befordring af fysisk handicappede passagerer.

Det er et kompetencekrav, at alle medarbejdere inden for jobområdet kan forstå, tale, læse og skrive dansk. Især inden for taxiområdet beskæftiges en del chauffører af anden etnisk oprindelse end dansk, og nogle af disse har udfordringer i forhold til de danskfaglige kompetencer.

Medarbejderne skal desuden have grundlæggende almene kompetencer inden for regning/matematik og fremmedsprog. Mangel på fremmedsproglige kompetencer kan især være en udfordring for taxichaufførerne, da de skal være i stand til at kommunikere med udenlandske kunder.

Det er inden for hele jobområdet centralt, at medarbejderne har gode kommunikationsevner, der gør dem i stand til at kommunikere med de mangeartede kunder og brugere af f.eks. taxi og offentlig servicetrafik/flextrafik.

Medarbejderne skal ligeledes være i besiddelse af it-kompetencer, som bl.a. gør dem i stand til at betjene bestillings- og registreringssystemer samt planlægnings- og GPS-systemer.

Det er centralt, at medarbejderne har en række personlige kompetencer, der gør dem i stand til at samarbejde med kollegaer, kunder og brugere. Medarbejdernes kompetencer til at yde kundeservice er en helt central kompetence, der lægges stor vægt på i alle virksomhederne. Udførelse af arbejdsopgaverne stiller desuden krav om, at medarbejderne er fleksible, og at de kan udvise empati. Endelig skal medarbejderne være åbne for at arbejde i en multikulturel virksomhed, hvor mangfoldighed bliver anset for en styrke.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Chaufførerne arbejder typisk alene, hvilket for mange anses for at være en af jobbetets store kvaliteter, da det er op til den enkelte, hvor meget samvær og sparring han/hun ønsker.

Det er karakteristisk, at chaufførerne inden for hele jobområdet har en meget stor kunde- og/eller brugerkontakt.

Såvel arbejdstiderne som arbejdsopgaverne er for de fleste medarbejdere inden for jobområdet meget vekslende, og dette stiller store krav til medarbejdernes fleksibilitet og omstillingsparathed. Chauffører skal ofte finde løsninger på befordringsopgaverne i uforudsete situationer.

Udbredelsen af offentlig servicetrafik/flextrafik har bl.a. betydet, at mange chauffører gennem arbejdsdagen veksler mellem taxikørsel og offentlig servicetrafik/flextrafik. Chaufførerne kan f.eks. have en morgen/formiddag med offentlig servicetrafik/flextrafik og sygetransport, der bliver efterfulgt af en periode med taxikørsel, som ikke er planlagt på forhånd, samt f.eks. rengøring og vedligeholdelse af køretøjet. Eftermiddagskørslen består i returnering af de samme kunder/brugere, som blev transporteret om morgenen/formiddagen. Nogle af chaufførerne skifter køretøjer igennem arbejdsdagen, når de skal påtage sig forskellige typer af kørselsopgaver.

Medarbejdere, der udfører chaufføropgaver som led i deres ansættelse på institutioner med f.eks. ældre og handicappede, arbejder typisk tæt sammen med kollegaer fra arbejdspladsen.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne har kendskab til køretøjernes opbygning, indretning, udstyr og funktioner. På baggrund af dette kendskab har chaufføren ansvaret for at udføre de lovbefalede daglige driftseftersyn.

Chaufførerne har ansvaret for at foretage de drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på køretøjerne. De kan foretage den daglige vedligeholdelse, som materiellets manualer og virksomhedens politik på området foreskriver.

De kan desuden foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjerne og de forskellige former for hjælpeudstyr i køretøjerne, og de kan afgive fejlmelding til arbejdspladsens administration/værksted.

De kender de krav, som færdselsloven stiller til køretøjer, og de er opmærksomme på og følger Arbejdstilsynets anvisninger.

Teknologi og arbejdsorganisering

Køretøjerne gennemgår en stadig teknologisk udvikling, og det er vigtigt, at chaufførerne har kendskab til køretøjets opbygning, indretning, udstyr og funktioner.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle chauffører inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kendskab til regler for personbefordring

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte har bl.a. kendskab til og kompetencer inden for:

- regler for taxibefordring, herunder ansvars- og forsikringsforhold
- regler for limousinekørsel
- anvendelse af taxameter
- lovgrundlaget for trafikselskabers og kommuners virke inden for offentlig servicetrafik/flextrafik
- regelsættet om offentlig servicetrafik/flextrafik, servicekrav, trafikstyring og ordninger for befordring af borgere med forskellige behov
- gældende arbejdstidsregler inden for personbefordringsområdet
- rettigheder og pligter for chaufføren i forhold til certifikat- og uddannelseskrav
- køretøjets attester/dokumenter og chaufførens dokumenter
-
- I tilfælde af færdselsuheld m.v. kan chaufføren foretage lovpligtig afmærkning af køretøjet med havariblink og advarselstrekant samt foretage korrekt anmeldelse til politi og arbejdsgiver.

Teknologi og arbejdsorganisering

Værktøjerne, der står til rådighed for jobområdets ansatte, strækker sig fra opslag i håndbøger til it-baserede navigations-, bestillings- og betalingssystemer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

De fleste trafikselskaber stiller krav om, at chaufførerne har deltaget i arbejdsmarkedsuddannelsen *Introduktion til offentlig servicetrafik* (1 dag), der afsluttes med udstedelse af et branchecertifikat.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle medarbejdere, der er beskæftiget med såvel taxikørsel som offentlig servicetrafik.

Medarbejdere, der udelukkende arbejder inden for ét af felterne, taxikørsel eller offentlig servicetrafik/flextrafik, skal dog kun beherske kompetencerne i relation til det specifikke arbejdsområde.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Konkurrenceforhold, organisering og økonomi

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte har kendskab til de omkostninger og indtægter, der er forbundet med virksomhedsdrift inden for taxiområdet-, offentlig servicetrafik/flextrafik samt specialbefordring. Herunder også kendskab til befordringsopgavens indflydelse på omkostninger og indtjening i en moderne virksomhed.

Chaufføren har grundlæggende kendskab til driftsøkonomiske principper, f. eks. faste og variable omkostninger.

Jobområdets ansatte har indsigt i konkurrenceforhold, organisering, vilkår for udbud og licitation inden for jobområdet.

Chauffører, der udfører offentlig servicetrafik/flextrafik, har indsigt i de faktureringsregler, der er gældende ved kontraktkørsel.

Teknologi og arbejdsorganisering

Vognmændene organiserer sig i stigende grad i større bestillingscentraler, som bedre er i stand til at give tilbud på store kørselskontrakter, hvilket betyder, at der kommer en stigende afstand mellem kunde og leverandør. Denne barriere skal chaufføren forsøge at minimere, således at kunden får indtryk af en professionel leverance.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Levering af kvalitet og service

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte kan levere en god kundeservice, der lever op til virksomhedens principper og kvalitetsmål. De er i besiddelse af den fleksibilitet og samarbejdsevne m.v., som bidrager til, at arbejdet udføres til kundernes/brugernes tilfredshed.

De ansatte har gode sproglige og kommunikative kompetencer, og de har kompetencer til at forebygge og afværge konflikter. Det er desuden helt centralt, at de har kulturforståelse.

Det er vigtigt, at de ansatte forstår betydningen af den personlige fremtræden over for virksomhedens kunder/brugere, og at de er serviceminded.

Teknologi og arbejdsorganisering

De fleste chauffører arbejder for det meste alene, men de har ofte en bred kunde- og brugerkontakt, og de fungerer som virksomhedens ansigt udadtil. Derfor er kundeservice, samarbejds- og kommunikationsevne samt personlig fremtræden væsentlige kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Personbefordring af syge og handicappede

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for erhvervmæssig og ikke-erhvervmæssig personbefordring af syge og handicappede.

Chaufførerne kan befordre passagerer på en komfortabel måde, der tager hensyn til passagerernes sikkerhed og den gældende lovgivning.

Chaufførerne kan imødekomme de særlige krav, der stilles til befordring af syge og handicappede, og kan drage omsorg for passageres ikke-akutte behov.

Personbefordring af syge og handicappede stiller krav til chaufførerne om, at de har et vist kendskab til de mest udbredte sygdomme, samt forståelse for de særlige behov passagererne har i forhold hertil.

Chaufførerne kan kommunikere med læge og behandlingssted vedrørende særlige transportforhold for passagererne.

Udførelse af chaufføropgaver inden for offentlig servicetrafik/flextrafik stiller nogle særlige kompetencekrav til medarbejderne om bl.a. viden om lovgrundlaget for offentlig servicetrafik og om passagerernes forskellige handicap og sygdomme. Chaufførerne skal desuden kunne agere hensigtsmæssigt ved sygdom blandt passagererne og i tilfælde af færdselsuheld og ulykker. Chaufføren kan betjene et iltapparat, og de har viden om sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker. Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden kunne betjene disse køretøjers specielle udstyr sikkerhedsmæssigt korrekt samt betjene trappemaskiner og fastspænde kørestole korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Da de fleste virksomheder inden for offentlig servicetrafik foretager mange forskellige former for personbefordringer, er der en del chauffører, der veksler mellem forskellige arbejdsopgaver.

Chaufførerne arbejder typisk alene, men de har stor kunde- og brugerkontakt.

Der sker løbende en udvikling af de hjælpemidler og den teknologi, der er i busserne, hvilket stiller øgede krav til chaufførernes it-kompetencer.

De køretøjer, der anvendes, kan være bygget og udstyret specielt til de forskellige arbejdsopgaver.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der eksisterer en række myndighedskrav for uddannelse af chauffører.

Chaufførerne skal være i besiddelse af ét eller flere af følgende kørekort og certifikater:

- Kørekort B
- Kørekort D1 (lille bus)
- Taxikvalifikationsbevis
- Chaufføruddannelsesbevis jf. Trafik- og Byggestyrelsens bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport.
- Chaufførkort jf. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens bekendtgørelse om taxikørsel.
- Chaufførkortet og chaufføruddannelsesbeviset skal fornyes hvert 5. år, hvor der desuden stilles krav om lovpligtig efteruddannelse.
-
- Flertallet af trafikselskaber stiller krav om, at chauffører, der udfører kørsel i regi af offentlig servicetrafik, herunder Flextrafik, har deltaget i følgende tre arbejdsmarkedsuddannelser:
-
- Introduktion til offentlig servicetrafik (1 dag)
- Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer (2 dage)
- Befordring af fysisk handicappede passagerer (2 dage)
-
- Kravet om den sidstnævnte arbejdsmarkedsuddannelse stilles specifikt til chauffører, der kører handicapbusser med lift. Flertallet af trafikselskaber stiller desuden krav om, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:
-
- Ajourføring af chauffører i offentlig servicetrafik (3 dage)

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er central på arbejdspladser, der beskæftiger sig offentlig servicetrafik/flextrafik.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Rationel, hensynsfuld, sikker og energiøkonomisk kørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre personbefordring på en færdselssikkerhedsmæssig forsvarlig måde under hensyntagen til passagerers komfort og sikkerhed. De er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd, så de kan udføre en sikker og forsvarlig kørsel.

Chaufførerne har en grundlæggende køreteknisk indsigt, der bl.a. gør dem i stand til at håndtere mange samtidige distraktionsfaktorer i form af f.eks. kontakt med kunder/brugere, uventede hændelser i trafikken og eventuelle vejrmæssige udfordringer. Dette gør dem i stand til at koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at være til skade for kunder/brugere, køretøj eller sig selv.

Chaufførerne kan reagere hensigtsmæssigt og yde passagererne den nødvendige indsats i tilfælde af færdselsuheld og/eller -ulykke, herunder f.eks. evakuere passagerer på en korrekt og forsvarlig måde. De har desuden kendskab til elementær brandbekæmpelse.

Chaufførerne har kendskab til køretøjernes miljøpåvirkninger. De kan desuden gennemføre kørslen, således at arbejdsmiljø og energi- og miljørigtig kørsel fremmes.

Teknologi og arbejdsorganisering

Køretøjer i personbefordring bliver udstyret med stadigt mere avanceret udstyr, som kan støtte chaufføren til at udføre rationel, hensynsfuld, sikker og økonomisk kørsel.

Udstyret spænder f.eks. over måleudstyr, kørecomputere, navigationsudstyr, automatisk betaling og andre tekniske hjælpesystemer i forbindelse med selve kørslen.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er udbredt på alle arbejdspladser i jobområdet.

Kompetencer i relation til rationel, hensynsfuld og sikker kørsel er centrale for, at virksomhederne kan klare sig i konkurrencen.

Arbejdspladserne har i flere år haft et øget fokus på energiøkonomisk kørsel. Dette både af miljøhensyn og af hensyn til omkostningsniveauet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte har en grundlæggende forståelse for sikkerhed på arbejdspladsen både i virksomheden og ved køretøjet, og de kan anvende deres viden ved løsning af opgaver, som indebærer sikkerhedsmæssige risici.

Chaufførerne er opmærksomme på, hvordan arbejdsulykker kan forebygges, og de kan yde den nødvendige indsats ved arbejdsulykker samt forebygge yderligere påvirkninger og skader. De kan desuden reagere hensigtsmæssigt ved brand.

De kan reagere hensigtsmæssigt i tilfælde af færdselsuheld, ulykke eller sygdom, herunder foretage alarmering, anvende almindeligt forekommende brandslukningsmateriel samt foretage evakuering fra køretøjet.

Jobområdets ansatte kan bidrage aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader. Chaufførerne har kendskab til ergonomi, så de kan bidrage til at styrke egen sundhed på baggrund af viden om, hvordan de fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske.

Chauffører, der arbejder med persontransport inden for offentlig servicetrafik/flextrafik eller andre former for persontransport af ældre og handicappede, kan anvende hensigtsmæssig løfte-/bæreteknik, og de kan betjene, håndtere og fastspænde kørestole samt anvende trappemaskiner sikkerhedsmæssigt korrekt.

Chauffører, der udfører sygetransporter, skal desuden have kendskab til forskellige typer af sygdomme og deres behandling, og chaufføren skal kunne kommunikere med læge eller skadestue om særlige transportforhold for passageren.

Jobområdets ansatte skal have kendskab til de regler og anvisninger fra Arbejdstilsynet, der er for arbejdets tilrettelæggelse, indretning og udførelse.

Teknologi og arbejdsorganisering

Chaufførarbejdspladser er i dag kendetegnet ved betydelige sundhedsmæssige belastninger. Dette gælder både i forhold til arbejdsrelaterede skader og i forhold til en høj overdødelighed.

Det er således en statistisk kendsgerning, at chauffører udsættes for store psykiske og fysiske belastninger, som har placeret denne erhvervsgruppe blandt de mest udsatte på arbejdsmarkedet.

Chaufførerne har ofte lange stillesiddende perioder, der er efterfulgt af tunge løft, f.eks. besværlig bagagehåndtering eller hjælp til bevægelseshæmmede. Udførelse af arbejdsopgaverne giver desuden ofte

besværlige vilkår i forhold til f.eks. sund ernæring og motion. Dette fordrer et behov for bevidsthed hos såvel medarbejdere som virksomhedernes ledelse om betydningen af sund levevis, der kan mindske erhvervsrelaterede sygdomme, forlænge levealderen og øge trafiksikkerheden.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Trafikselskaberne stiller stigende krav til certificering i kundeservice. Hvilke krav der er til chaufførerne, afhænger af det enkelte trafikselskab.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Denne kompetence skal beherskes af alle medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Udførelse af personbefordring i mindre køretøjer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for personbefordring i mindre køretøjer, herunder taxikørsel, limousinekørsel, sygetransport og/eller offentlig servicetrafik/flextrafik.

Dette sker under hensyntagen til passagerernes sikkerhed og komfort samt gældende lovgivning.

Der er desuden chauffører, der udfører personbefordring med institutioners egne køretøjer.

Den enkelte chauffør er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd, således at vedkommende kan udføre en sikker og forsvarlig kørsel. Chaufføren kan reagere hensigtsmæssigt i tilfælde af færdselsuheld og/eller -ulykke.

Jobområdets ansatte kan planlægge befordringer lokalt og nationalt ved hjælp af vejkort med målestoksforhold og signaturforklaringer samt anvende GPS og ruteplanlægningsprogrammer. Chaufførerne kan foretage planlægning af turforløb og gennemføre dette i praksis samt overholde en tidsplan.

Jobområdets ansatte besidder grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer. De kan desuden anvende it-baseret kommunikationsudstyr, navigationsudstyr og computere. Chauffører, der udfører taxikørsel, kan anvende taxameter samt forskellige afregningsformer over for kunden, såsom kontant afregning og betaling med forskellige typer kreditkort.

Chaufførerne har ansvaret for at foretage de eftersyn og den vedligeholdelse af de anvendte køretøjer, som materiellets manualer og virksomhedens politik på området foreskriver.

Medarbejderne kender de krav, som færdselsloven stiller, og de skal være opmærksomme på Arbejdstilsynets anvisninger.

Mange virksomheder, der beskæftiger sig med personbefordring i mindre køretøjer, løser en mangfoldighed af opgaver inden for området. Dette stiller en række særlige kompetencekrav til chaufførerne i forhold til at kunne kommunikere med og håndtere de forskellige kunde- og brugergrupper.

Chauffører, der udfører sygetransport og offentlig servicetrafik/flextrafik, kan kommunikere med medarbejdere i f.eks. lægepraksis eller skadestue omkring særlige behov ved transport af kunder. De kan også imødekomme de særlige krav, der stilles til befordring af syge og handicappede.

Endvidere kan chaufførerne foretage sikkerhedsmæssig forsvarlig befordring af patienter og yde støttende omsorg for de syge og handicappedes ikke-akutte behov. Chaufførerne har et vist kendskab til de mest udbredte sygdomme, og de har forståelse for de behov, der findes i forhold hertil. Chaufførerne kan f.eks.

betjene et hjemmeiltapparat, og de er bekendte med sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker. Chaufførerne har desuden førstehjælpskompetencer.

Teknologi og arbejdsorganisering

Nogle virksomheder er specialiserede inden for én type personbefordring, men der findes mange virksomheder, der udfører forskellige typer af erhvervsmæssig personbefordring i mindre køretøjer, og hvor chaufførerne veksler mellem arbejdsopgaverne.

De køretøjer, der anvendes, er konstrueret og udstyret specifikt til løsning af arbejdsopgaverne. Teknologien, som anvendes i forbindelse med serviceringen af passagererne, er i konstant udvikling, f.eks. anvendelse af elektronisk navigations- og ruteplanlægningsudstyr.

Den enkelte chauffør har ansvaret for at udføre de lovbestemte daglige driftseftersyn og dermed foretage forebyggende vedligeholdelse og drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på taxier. Chaufførerne kan foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjet og kan afgive fejlmelding til administration/værksted. Dette sker på baggrund af chaufførens kendskab til køretøjers opbygning, indretning, udstyr og funktioner.

Chauffører, der udfører personbefordring med institutioners egne køretøjer, gør typisk dette i kombination med en anden arbejdsfunktion på institutionen, f.eks. som social- og sundhedsassistent, lærer eller pædagog.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

De ansatte skal være i besiddelse af ét eller flere af følgende kørekort og certifikater.

- Kørekort B
- Kørekort D1 (lille bus)
- Taxikvalifikationsbevis
- Chaufføruddannelsesbevis jf. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport
- Chaufførkort jf. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens bekendtgørelse om taxikørsel.
-
- Chaufførkortet og kvalifikationsbeviset skal fornyes hvert 5. år, hvor der desuden stilles krav om lovpligtig efteruddannelse.
-
- Desuden stiller de fleste trafikselskaber krav om, at chaufførerne har deltaget i følgende arbejdsmarkedsuddannelser, der afsluttes med udstedelse af et certifikat:
 - Introduktion til offentlig servicetrafik (1 dag)
 - Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer (2 dage)
 - Befordring af fysisk handicappede passagerer (2 dage)
 -
- En række trafikselskaber ønsker desuden, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:
- Ajourføring af chauffører i offentlig servicetrafik (3 dage)

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er udbredt på arbejdspladser i jobområdet. Der er dog den variation, at en del medarbejdere udelukkende beskæftiger sig med f.eks. taxikørsel, mens andre udelukkende beskæftiger sig med offentlig servicetrafik/flextrafik.

Afhængigt af den konkrete jobprofil for chaufføren skal denne være i besiddelse af en eller flere af ovennævnte kørekort og kvalifikationsbeviser.

Aktuelt tilkoblede mål

Niveau kan angives ved enkeltfag.

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden
20798 Sundhed for personbefordringschauffører	AK	2,0	07-10-2022 til 31-03-2026
20996 Digitale kompetencer til online undervisning	AL	1,0	21-12-2022 og fremefter
22499 Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., integreret	AP	40,0	11-12-2024 og fremefter
22506 Dansk som andetsprog F/I, basis, integreret	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
22507 Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., integreret	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
22508 Fagunderstøt. dansk som andetsprog F/I, integreret	AP	10,0	16-12-2024 og fremefter
22603 Ajourf. i kørsel med el-køretøjer under 4250 kg	AK	1,0	17-02-2025 og fremefter
22616 Beford. af sygdoms- og alderssvækkede passagerer	AK	2,0	06-01-2025 og fremefter
23428 Sundhed for erhvervschauffører	AK	1,0	23-01-2026 og fremefter
23429 Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	AK	1,0	23-01-2026 og fremefter
25000 RKV før erhvervsuddannelse for voksne	AP	5,0	14-12-2018 og fremefter
40392 Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	14-12-2018 og fremefter
40533 Introduktion til et branchemråde (F/I)	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
40534 Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
42730 Introduktion til førstehjælp på jobbet	AP	0,4	14-12-2018 og fremefter
42851 Sikker adfærd - nul arbejdsulykker	AK	1,0	14-12-2018 og fremefter
43149 Konfliktåndtering for personbefordringschauffører	AK	2,0	14-12-2018 til 31-03-2026
43343 Praktik for F/I	AP	48,0	14-12-2018 og fremefter
44978 Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0	14-12-2018 og fremefter
44979 Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0	14-12-2018 og fremefter
45082 Manøvrering, forsikringer og færdselsregler	AK	3,0	14-12-2018 og fremefter
45083 Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer	AK	3,0	14-12-2018 og fremefter
45107 Sundhed, sikkerhed, service og logistik	AK	3,0	14-12-2018 og fremefter
45115 Energirigtig kørsel, kategori B	AK	3,0	14-12-2018 og fremefter
45215 Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	14-12-2018 og fremefter
45261 Kundeservice	AK	3,0	14-12-2018 og fremefter
45347 Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	14-12-2018 og fremefter
45369 Videndeling og læring for medarbejdere	AA	3,0	14-12-2018 og fremefter
45511 Faglig læsning	AP	2,0	14-12-2018 og fremefter
45536 Faglig skrivning	AP	3,0	14-12-2018 og fremefter
45545 Dansk som andetsprog F/I, basis, fagr. forløb	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
45567 Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., fagr. forløb	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
45569 Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., fagr. forløb	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
45571 Fagunderstøttende dansk som andetsprog F/I	AP	10,0	14-12-2018 og fremefter
45572 Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
45573 Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
45574 Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	14-12-2018 og fremefter
45644 Kommunikation og kulturforståelse	AK	2,0	14-12-2018 og fremefter
45870 Sundhed for erhvervschauffører	AK	1,0	14-12-2018 til 31-03-2026
46493 Konfliktåndtering	AK	3,0	14-12-2018 og fremefter
46494 Rutebilkørsel udbud	AK	5,0	14-12-2018 og fremefter
47632 Den personlige uddannelses- og jobplan	AA	2,0	14-12-2018 og fremefter
47668 Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	14-12-2018 og fremefter
47669 Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	14-12-2018 og fremefter
47670 Faglig læsning	AP	2,0	14-12-2018 og fremefter
47671 Faglig skrivning	AP	3,0	14-12-2018 og fremefter
47874 Introduktion til offentlig servicetrafik	AK	1,0	18-12-2018 og fremefter
47910 Brug af evakueringsstol	AK	1,0	26-08-2020 og fremefter
47961 Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	AK	1,0	14-12-2018 til 31-03-2026
48012 Instruktører og elever i praktikcentret	AP	2,0	14-12-2018 og fremefter
48013 Mål og læring i praktikcentret	AP	2,0	14-12-2018 og fremefter
48049 Arbejdsmiljø 1 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	14-12-2018 og fremefter

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden
48050 Arbejdsmiljø 2 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	14-12-2018 og fremefter
48465 Køreteknik for erhvervschauffører - trin 1	AK	2,0	14-12-2018 og fremefter
48466 Køreteknik for erhvervschauffører - ajourføring	AK	1,0	14-12-2018 og fremefter
48569 Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	5,0	14-12-2018 og fremefter
48596 Ergonomi inden for ufaglærte og faglærte job (F/I)	AA	3,0	14-02-2019 og fremefter
48652 Kvalifikation til persontransport i mindre køretøj	AK	10,0	14-12-2018 og fremefter
49741 Forebyggelse af uheld for erhvervschauffører	AK	1,0	03-12-2020 og fremefter
49854 Brug af takograf og takografkort	AK	1,0	10-10-2022 og fremefter
49974 Befordring af fysisk handicappede med liftbil	AK	2,0	17-08-2022 og fremefter
49975 Befordring af fysisk handicappede med trappemaskin	AK	2,0	17-08-2022 og fremefter
49981 Ajourf. af chauffører i offentlig servicetrafik	AK	3,0	10-05-2023 og fremefter
49995 EUD-Oplæringsvejledning for den uddannelsesansvarl	AF	1,0	17-08-2022 og fremefter
49998 EUD-Oplæringsvejledning for den daglige oplærer	AF	1,0	17-08-2022 og fremefter